

Norske hytter i endring

Om bærekraft og behag

Helen Jøsok Gansmo, Thomas Berker og Finn Arne Jørgensen (red.)

Er all utvikling positiv utvikling?

Presentasjon via Skype på Hyttekonferansen 2011

Arrangert av Hedmark, Buskerud og Oppland fylkeskommuner

SAS Radisson Blu Lillehammer Hotell
27- 28 oktober 2011

Carlo Aall
Forskningsleder
Vestlandsforskning

Først en personlig tilståelse.....

- Jeg har nettopp (for 1 måned siden) blitt en lykkelig eier av...
-ei gammel tømmerhytte
-uten strøm
-uten innlagt vann
-i et (svært) spredt hyttefelt
-som er regulert til å være nettopp dette: spredt og uten strøm og innlagt vann
- ...og der det er lett å komme til med ekspressbuss (og litt drosje) – et tilbud vi alt har benyttet oss av 3 ganger (t/r Etnedal-Sogndal)

Hytter og bærekraftig utvikling

Negativ

- Energiforbruk
- Forurensning
- Arealforbruk

Positivt

- Friluftsliv
- Naturkunnskap
- Sakte tid

Fordeling av energiforbruk hytter i 2005

- **Bygging av hytter (14%)**

- Bestanden av hytter i Norge har økt med 130% fra 1970 til i dag

- **Vedlikehold av hytter (27%)**

- Bestanden av hytter er i dag ca 440.000

- **Drift (38%)**

- Del av hytter med innlagt el, innlagt vann, WC, bad og oppvaskmaskin har økt fra 113% i perioden 1970-89 til 43 % etter 1990

- **Reiser til og fra hytter (22 %)**

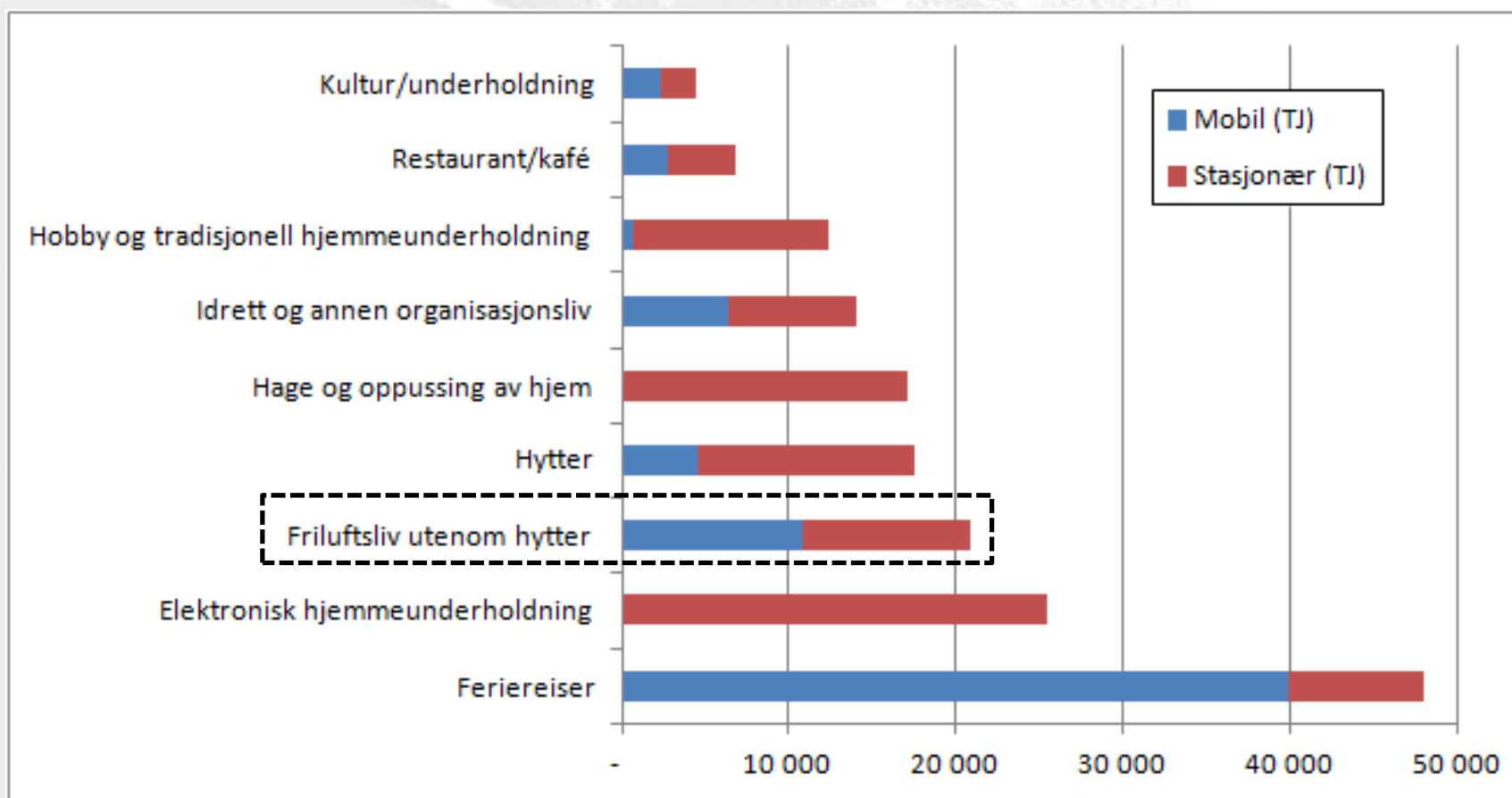
- Bilandel har økt fra 85 % i 2001 til 92 % i 2010

Volum-
problem

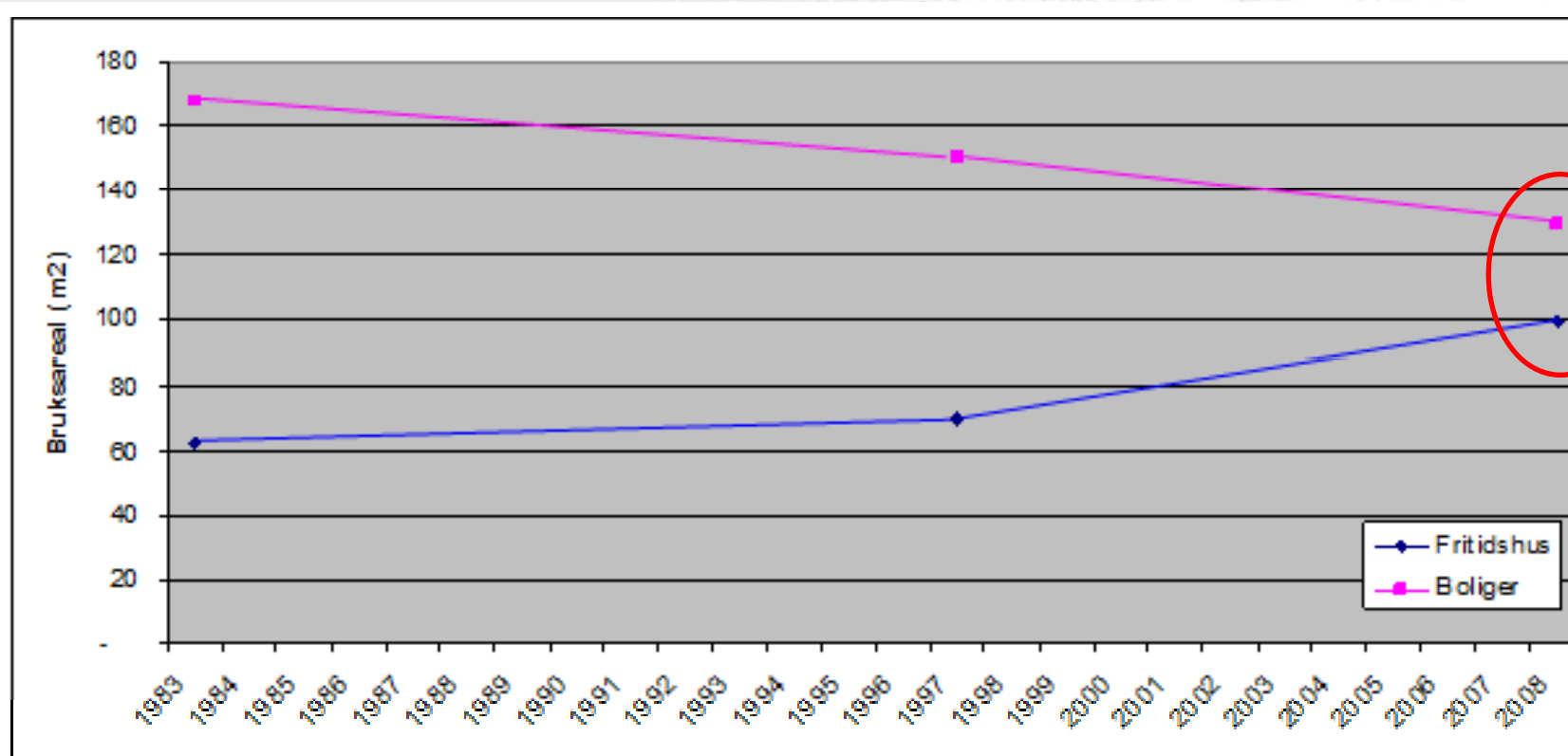
Standard-
problem

Mobilitets-
problem

Energibruk utløst av nordmenns fritidsforbruk i 2005

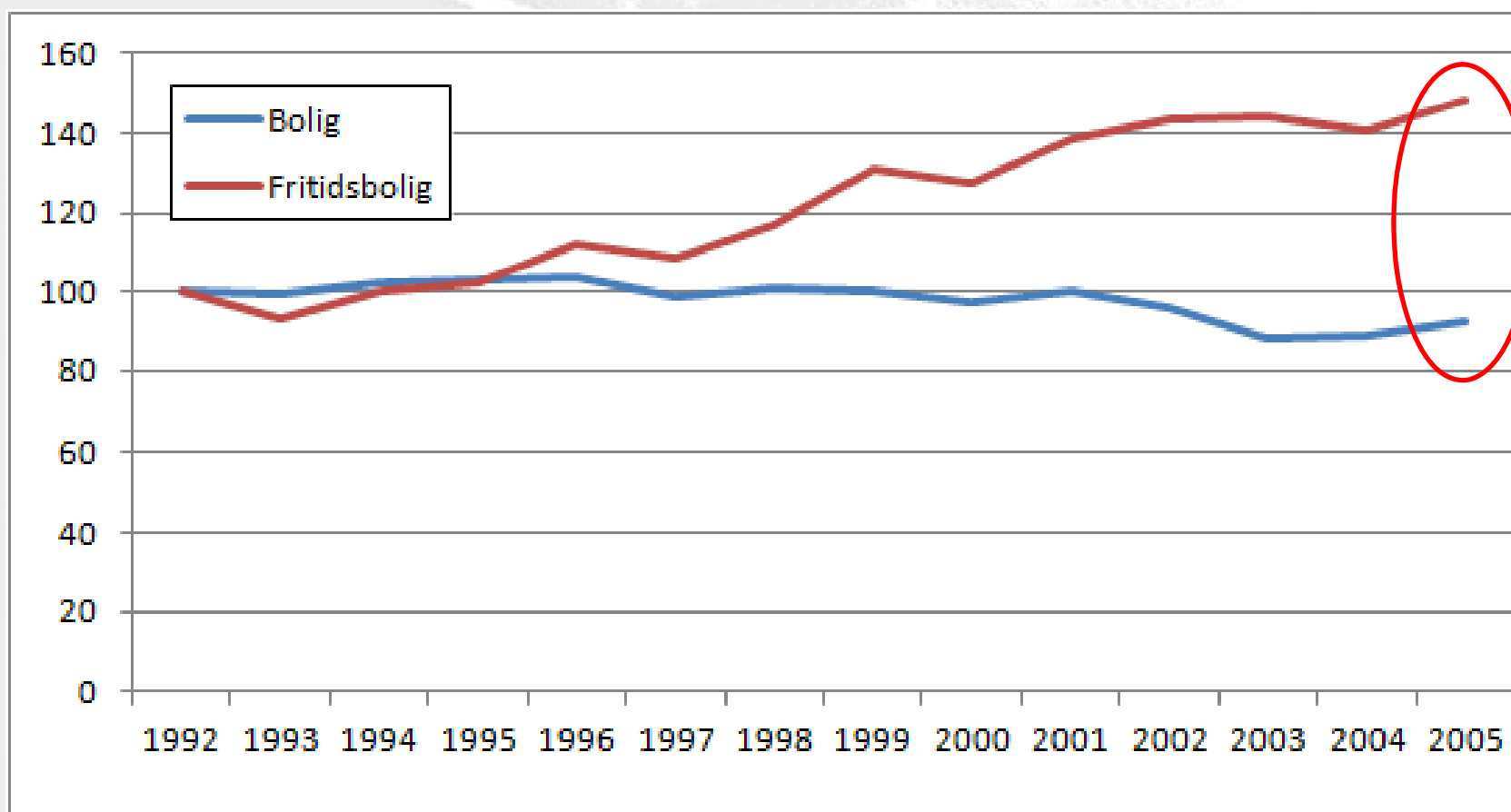

Størrelse på nybygde boliger og fritidshus

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

Elforbruk i boliger og fritidshus (1992 = 100)

Kilde: Statistisk Sentralbyrå

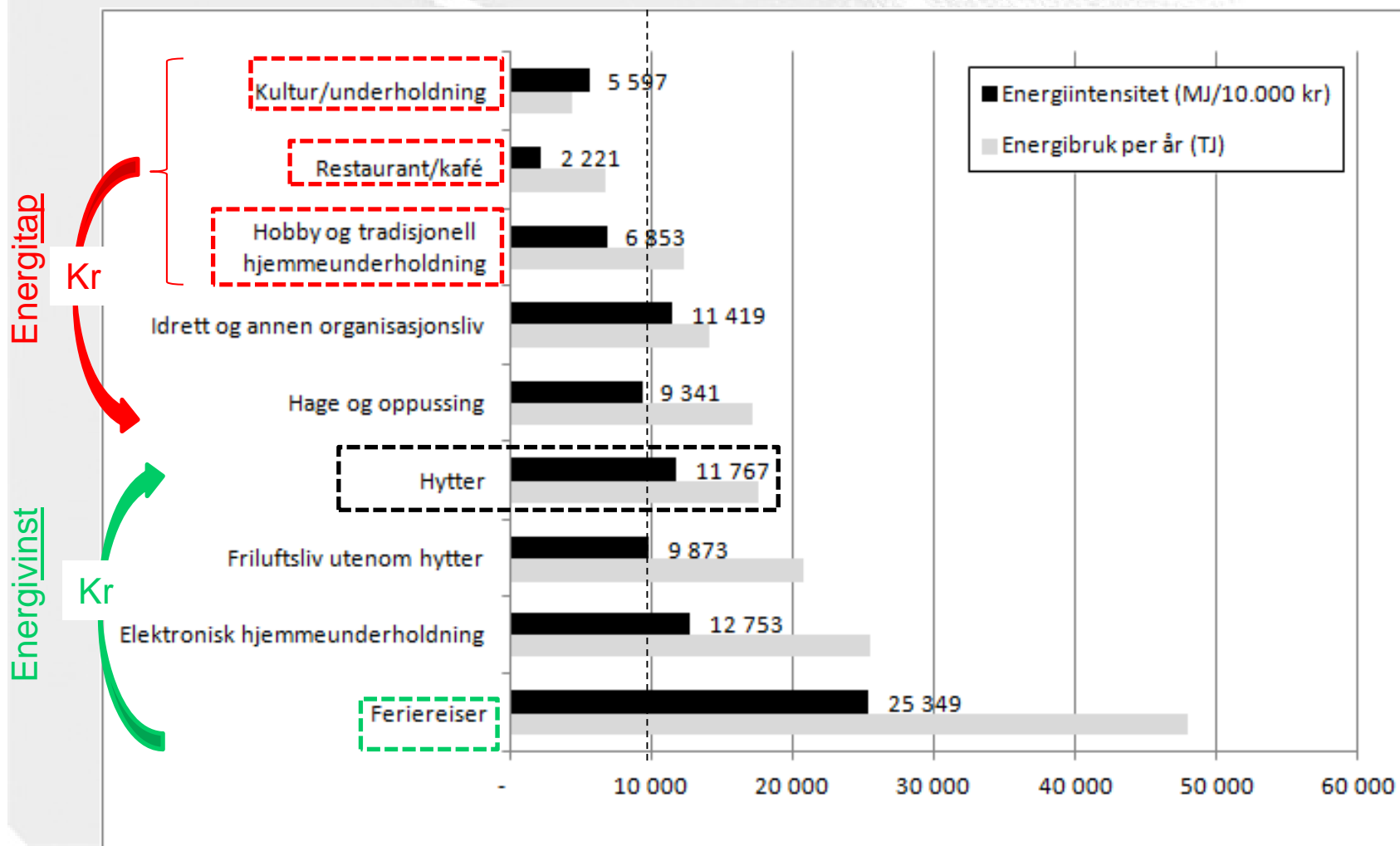
Drivere bak utviklingen

- **En endring i forestillingen om det enkle hyttelivet**
 - Fra “primitivt” til “behagelig”
- **En endring i forestillingen om hva hyttelivet skal representere av nytt i forhold til hverdagslivet**
 - Fra endring av materielle forhold til endring av sted
- **Et begrenset miljøfokus fra myndighetene når det gjelder styring av hyttebygging**
 - Eks ingen krav om transportreduserende arealplanlegging, sjelden kildesortering for hytterenasjon, lite tilbud om nye lavstandard hytter
- **Tar folk seg fri fra sine miljøholdninger når de er på hytta?**

Hytteliv – også som del av bærekraftløsningen?

- **Erstatning for mer miljøbelastende fritidsaktivitet?**
 - Hytteliv til erstatning for ”verstingen” i fritidssammenheng; lange feriereiser med fly
 - Utfordring: Hvordan sikre at hytteliv faktisk erstatter ”verstinger”?
- **Arena for læring av miljøvennlig adferd?**
 - ”Sakte tid”
 - Lavere innetemperatur
 - Kjøp av lokal og økologisk mat
 - Utfordring: Hvordan oppdage dette og hvordan ta det med seg tilbake til hverdagen?

Energiintensiteten i 2005

Forutsetninger for hytteliv som bærekraftpolitikk

- **Skift av fokus fra bygging av nye hytter til drift av de hyttene vi alt har**
 - Begrense "volumproblemet"
- **Gjøre prinsippet om transportreduserende arealplanlegging gjeldende også i hyttesammenheng**
 - Begrense "mobilitetsproblemet"
- **Føre en restriktiv politikk når det gjelder å koble flere hytter til offentlig vann og nettstrøm**
 - Begrense "standardproblemet"
- **Integrere hytterenasjon i ordinære ordninger for kildesortering**
 - Avfallssortering er en viktig signalbærer og påminner om miljøvennlig adferd – hindre at vi tar oss fri fra miljøholdninger på hytta!

Kontaktinformasjon:

Carlo Aall
991 27 222
caa@vestforsk.no

Vestlandsforsking
Boks163
6851 Sogndal
www.vestforsk.no